

ν' ἀργολέγη με ἀδύνατη φωνή: Ποῦ ἦσαι, Μανωλὴ καὶ μαυροκαπετάνιε!... ποῦ εἶσαι, Μανωλὴ καὶ μαυροκαπετάνιε!... Καὶ ποῦ νὰ ζητήση, ποῦ νὰ εὕρῃ ἡσυχία ὁ καπετάν Κρεμμύδας. Ἐδρασκέλαεν ἀπὸ πρύμνῃ σὲ πλώρη τὸ κατὰστρωμα, σὰν τὸ λεοντάρι μέσθ' στὸ κλουβί· τότε ἐμίλαε μόνος του δυνκτά· πότ' ἔχειρονομοῦσε χωρὶς αἰτία· πότ' ἐτραβοῦσε τὰ μαλλιά κ' ἔχτυποῦσε τὸ κεφάλι του στὰ κατάρτια καὶ ὅλο βλαστημοῦσε τὴν τύχη του καὶ τὴν τέχνη του. Καὶ ἀληθινά· ποιά τέχνη εἶν' ἐκείνη ποῦ χωρίζει τέτοιες ὥρες τ' ἀνθρώπου παρὰ ἡ ναυτική!...

Στὴ γολίτα ἦταν ἀπλωμένα ὅλα τὰ πανιά. Τέσσερες φλόκοι μπροστὰ καὶ πέντε στὸ πλωριὸ κατάρτι· τρεῖς στραλιέρες στὴ μέση καὶ ῥάντα καὶ φλῖς στὸ πρυμνὸ κατάρτι. Ὡς καὶ τίς κουρτελάτσες ἐβάλαμε στὰ κουρτελατσίνια, ἀλλὰ τὸ ξύλο ἔμεινε ἀκίνητο σὰν βάρυπνο. Ρίξεις ἔρριξε νομίζεις, στὸ βυθὸ κ' ἔμελλε νὰ βλαστοβολήσῃ. Βαρεῖά νύστα ἐθασίλευε περίγυρα σ' ἔμψυχα καὶ ἄψυχα, ἀπὸ ἄνθρωπο σὲ ξύλο, ἀπὸ θάλασσα σὲ οὐρανό. Κουρέλια ἀπὸ σύγνεφα καφετιά, σὰν γιγάντιες ἀράχνες ἐκρέμοντο ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ σταχτοκόκκινη σκόνῃ ἐκαθόταν ἀνάλαφρα στίς γύρω στερεές καὶ τὴ θάλασσα. Κάποτε ἀνεμοκινοῦντο, ἐβγάζαν καμμιὰ σπηλιάδα κ' ἔπερναν μπουρίνα τὰ πανιά καὶ αὐλακώναμε γιὰ ἓνα διάστημα τὴ θάλασσα ζερβόδεξα μ' ἓνα γλυκομουρμούρισμα, ἀποκοιμηστικό κ' ἐκείνο. Ἐπειτα ἔπεφτεν ὁ ἄνεμος, τὰ πανιά ἐκυματοῦσαν σιγαλινά, τὰ σχοινιά ἐλάγκευαν κ' ἐκούλουράζοντο κ' ἔχτυπιόνταν στὸ κατὰστρωμα, ὡς ποῦ ἔπεφταν τέλος ἀκίνητα, νεκρά. Καὶ ὁ καπετάν Κρεμμύδας φαρμακωμένος ἐσυχομουρμούριζε, σφίγγωντας τὰ δόντια του.

— Ὅρσε, διάολε· μιὰ φέρνει νὰ μᾶς πνίξῃ μιὰ μαγκάρε!... Ταρσανᾶ θὰ κάνομε!...

— Σῶπα, καπετάνιε καὶ γλῆγορα δυνάμωνε ὁ Νότος· τοῦ εἶπεν ἔξαφνα ὁ Μπαρμπατρίμης ὁ ναύκληρος· ἰδὲς τί τέμπλο ἔκανε στὸ Τσιρίγο.

Ἀληθινὰ κάτω στὸ Τσιρίγο, μαυροκόκκινα σύγνεφα ἐσωριάζοντο τετραπανωτά. Καὶ πίσω ἀποκεῖ ὁ ἥλιος βασιλεύοντας, ἐτόξευε ἀνάμεσ' ἀπὸ κρυσσοστόλιστες σχισμάδες, ἀπὸ σκοτεινόξανθες εἴτ' αἵματοβαμμένες σπηλιές, δεμάτια ἀχτίνες κ' ἐλούζε τὴν ὀλόχαρη χτίση μὲ ποταμούς ἐνέριους φωτὸς καὶ χρωμάτων. Κ' ἔβλεπε τὴ θάλασσα ν' ἀσπρογαλιάζῃ, λεπιδωτὴ ὅλη στὴ βραδυὴν αὔρα, νὰ καθρεφτίζῃ τοὺς ψηλοὺς ἴσκιους τῶν νησιῶν καὶ ν' αὐ-

λακώνεται ἀπὸ τὰ ρέμματα, σὰν πλατὺς κάμπος κιμωλίας, ζωσμένος ἀπὸ δρόμους καὶ μονοπάτια πέρα ὡς πέρα. Καὶ τὰ γύρω νησὰ καὶ περιγιάλια, τὴ Μῆλο μπροστὰ καὶ τὴν Ἐρμηόμνηλο ποῦ θρέφει τ' ἀγριόγινδα· πίσω τὴ Σίφνο μὲ «τὴν Κατὲ σκυμμένη στὸ πηγάδι» καὶ τὴ Σέρφο μὲ τὰ παρδαλὰ γαϊδούρια καὶ τοὺς παρδαλώτερους κατοίκους τῆς· τὴ Νάξο παρὰ πᾶν μὲ τοὺς Βαραβάδες καὶ τὴν Πάρο μὲ τὰ μάρμαρα· τὴ Πόλυβο τὴν καμπουρωτὴ καὶ τὴν Κίμωλο τὴ σαλαμάνδρα· τὴ Σίκινο καὶ τὴ Φολέγανδρο ἐδῶθε καὶ κάτω τὰ Γερακούνια ξεχωριστά, σὰν ἀτόφια πέτρα κυματοπλανημένη στὴν πλατεῖα θάλασσα καὶ τὸ Πετροκάραβο, ὅλα ἔβλεπε κατὰ τὴ σύστασή του καθένα, νὰ πέρνουν ἓνα χρῶμα καὶ ν' ἀναδίνουν μύρια, νὰ πέφτῃ μιὰ ἀχτίνα στὸ χαλίκι τοῦ γιγαλοῦ καὶ στοῦ βουνοῦ τὴν πέτρα, στὸ γιγαλὶ τοῦ δρόμου καὶ στὸ χορτάρι τῆς

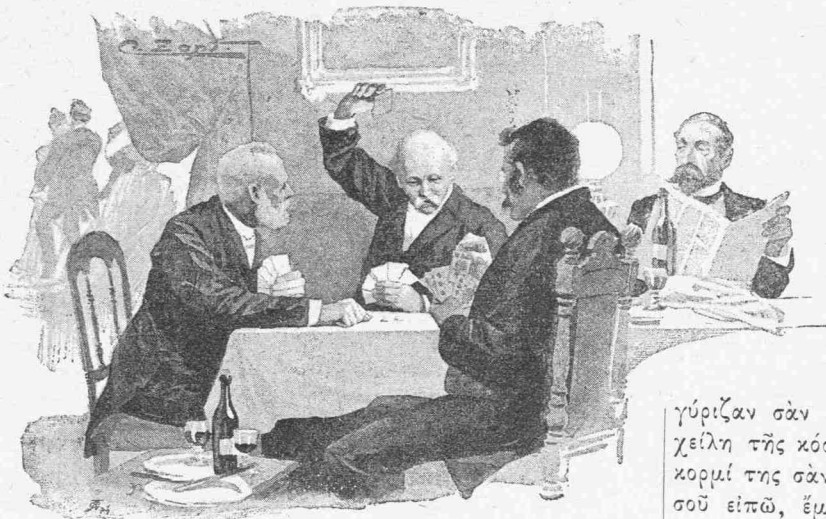
βουῆ νὰ φθάνῃ μαγευτικὴ, ἀληθινὸ τραγοῦδι Σειρήνων, γεμάτο ἀπὸ χαρὲς καὶ γέλοια, δίχως πίκρες καὶ δάκρυα. Κ' ἐκτὸς τοῦ καπετάνιου, ποῦ τὸν ἔκαμε ἀναίσθητο τῆς γυναίκας του ἡ θλιθερὴ κατὰστασις, ὅλοι μας οἱ ἄλλοι στὴν πλώρη ριγμένοι, ἀπλώναμε σῶμα καὶ ψυχὴ, νὰ ρουφίξουμε ἐκείνη τὴν παράδεισο, μὲ φανερὴ ζήλια στὰ μάτια γιὰ ἐκείνους ποῦ τὴν χαίρουνται. Κ' ἔξαφνα δὲν ξέρω πως, ἡ λαμπρὴ καὶ πολυποίκιλη εἰκόνα ποῦ εἶχα ὀλόγυρά μου, ἔχυσαν σιγὰ στὰ παιδιὰτικὰ μου στήθη μιὰ εὐτυχία γλυκειὰ καὶ μιὰ θλίψη πεῖο γλυκότερη, ποῦ εἶχα ἀνάγκη νὰ τὴν ξεμυστηρεῖω, νὰ τὴν φωνάξω, γιὰτὶ μ' ἔπνιγε στὴν ὀρμητικὴ πλημμύρα τῆς. Καὶ τότε δὲν ἤρξα ἄλλο τρόπο παρὰ ν' ἀρχίσω ἄσκοπα τὸ τραγοῦδι:

Τοῦ ναυτ' ἡ μάνα ζύμωνε τοῦ γιοῦ τῆς παξιμάδι!...

— Σκάσε, βρέ, μὴ σοῦ σπάσω τὸ δοῖ-
ἀκι στὸ κεφάλι! μ' ἔκο-
ψεν ἔξαφνα ἀγριεμένη ἡ
φωνὴ τοῦ καπετάνιου.

Ἐξέλασα εὐθὺς τὸ τρα-
γοῦδι καὶ τὰ αἰσθήματα
κ' ἐλούφαξα σὲ μιὰ κώχη
τῆς πλώρης σὰν τὸ δαρ-
μένο σκυλί. Ἐξαφνα ση-
κῶν τὰ μάτια ψηλὰ καὶ
βλέπω στὸ πλωριὸ κατάρ-
τι, μπροστὰ στὸν τρίγχο,
μιὰ κουκουβάγια. Τὰ
μαῦρα νυχτοπόδαρά τῆς ἐ-

γύριζαν σὰν δαχτυλίδια κ' ἐγράφωναν τὰ
χείλη τῆς κόφας κ' ἐστήριζαν ἀκίνητο τὸ
κορμί τῆς σὰν νὰ ἦταν ψεύτικη. Καὶ νὰ
σοῦ εἰπῶ, ἔμοιαζε γιὰ ψεύτικη· ἦταν ἡ
ὠμορφώτερη κουκουβάγια ποῦ εἶδα στὴ
ζωή μου! Καὶ ἂν εἶνε ἀλήθεια πῶς ἡ κου-
κουβάγια ἦταν μιὰ φορὰ γυναῖκα καὶ ὅταν
τῆς ἔδωκεν ἡ πέριδικα τὸ φαγὶ τοῦ παι-
διοῦ τῆς γιὰ νὰ τὸ δώσῃ στ' ὠμορφώτερο,
ἐκείνη δὲν ἤρρεν ἄλλο ἀπὸ τὸ κουκουβά-
πουλο, δὲν εἶχεν ἄδικο. Τὸ πούπουλό τῆς
μὲ κατεβατὲς γραμμὲς ρεθιθιές, ὀλιγώτε-
ρες στὸ πεταχτὸ στήθος, πυκνότερες στὰ
φτερά καὶ τὴ ράχη, ἐγυάλιζε σὰν καθαρὸ
μετάξι κ' ἐκατέβαινε ἄψεγο, χιονᾶτο στὰ
φαλιδωτὰ ἀκροφτεριά, ποῦ ἐσμιγαν μὲ τὴν
οὐρὰ κ' ἔπερταν πλατὺ παραπέτασμα, πίσω
ἀπὸ τὰ δασωμένα καλαμοπόδαρά τῆς. Καὶ
ἦταν ἀληθινὰ φεγγαροπρόσωπη! Τ' ὀλο-
στρόγγυλο κεφάλι τῆς πεταχτὸ πίσω σὰν
καρύδι, πλάκα τέλεια μπροστὰ, ἦταν χω-
μένο ἀνάμεσα στοὺς ὠμούς σὰν ὀλοφύγ-
γαρο ἀνάμεσα σὲ δυὸ κοντοραχοῦλες. Στὸ
κέντρο του, τριγωνικὴ ἐπρόβαλεν ἡ μύτη,
μὲ τὴν κορφή ἀπάνω καὶ κάτω τὴ βάση
καὶ ἀποκεῖ κορτερό καὶ γυριστὸ σὰν δρε-
πάνι, ἐφύτρωνε τὸ ράμφος ἀπὸ μαῦρο τρο-
χισμένο κόκκαλο. Δεξιά καὶ ἀριστερὰ τῆς
μύτης, μέσα σὲ λακκούλες στεφανωμένες
ἀπὸ ψιλὰ μεταξοπούπουλα, ἐπρόβαλεν τὰ
μάτια δίχως ματόφυλλα, θρασέα, ὀλο-
στρόγγυλα, μὲ τὴ μεμβράνη τους τσιτω-

Ἐν ᾧ οἱ νέοι χορεύουν
(Ἐντυπώσεις Ἀποκρητικά)